

POLSKA

XIX ZEBRANIE NAUKOWE III WYDZIAŁU PAN

W dniu 21 czerwca 1954 r. odbyło się w Warszawie XIX zebranie naukowe Wydziału III Polskiej Akademii Nauk, na którym członek tytularny PAN J. Tokarski wygłosił referat pt.: Projekt racjonalnej klasyfikacji skał osadowych.

(a)

Z PRAC CENTRALNEJ KOMISJI KWALIFIKACYJNEJ DLA PRACOWNIKÓW NAUKI

Centralna Komisja Kwalifikacyjna dla Pracowników Nauki przyznała tytuł profesora nadzwyczajnego ob.: dr Bocheńskiemu Tadeuszowi, dr Polańskiemu Antoniemu, dr Pożaryskiemu Władysławowi i dr Tokarskiemu Adamowi, a tytuł docenta dr Głogoczewskiemu Janowi, dr Goerlichowi Edwardowi, dr Makowskiemu Henrykowi, dr inż. Poborskiemu Czesławowi, dr Wojciechowskiemu Janowi i dr inż. Stopie Stanisławowi.

(B)

RADA NAUKOWA INSTYTUTU GEOLOGICZNEGO

Prezes Rady Ministrów Józef Cyrankiewicz powołał Radę Naukową Instytutu Geologicznego w następującym składzie: przewodniczący prof. dr inż. Marian Kamieński, zastępca przewodniczącego dr inż. Stanisław Pawłowski, członkowie: mgr inż. Wacław Czachórski, inż. Stanisław Doktorowicz-Hrebniński, mgr inż. Franciszek Kozubski, prof. dr inż. Bolesław Krupiński, prof. dr Marian Książkiewicz, prof. dr Zdzisław Pazdro, prof. dr Henryk Teisseyre, prof. dr Adam Tokarski.

Pierwsze posiedzenie Rady Naukowej Instytutu Geologicznego odbyło się w dniu 26 czerwca 1954 r.

(A)

ZJAZD NAUKOWY PTG

Zarząd Główny Polskiego Towarzystwa Geologicznego przystąpił do zorganizowania XXVII Zjazdu Naukowego, który ma się odbyć w Krakowie w dniach 5—7 września 1954 r. Temat Zjazdu jest następujący:

„Budowa brzeżnych Karpat Wadowniczych i ich stosunek do przedmurza“. Przewidziane są referaty naukowe:

M. Książkiewicz — O budowie Karpat Wadowniczych i ich stosunku do przedmurza,

S. Siedlecki — Stratygrafia i tektonika karbonu przedmurza,

S. Dżułyński — Stratygrafia i tektonika południowej części wyżyny śląsko-krakowskiej i jej stosunek do tektoniki Karpat.

Przewidziane są wycieczki naukowe w najbliższą okolicę Krakowa i w rejon przedmurza krakowskiego (permokarbon, jura).

(a)

Z ŻYCIA ODDZIAŁU WARSZAWSKIEGO PTG

Dnia 2 czerwca br. odbyło się Walne Zebranie Oddziału Warszawskiego PTG połączone z zebraniem naukowym, na którym prof. dr St. Krajewski wygłosił referat pt. „Maurice Lugeon — twórca nowoczesnej tektoniki alpejskiej“. Referat ilustrowany był licznymi przezroczami. Na odczytanie był obecny poseł Szwajcarii w Polsce dr Werner Fuchs.

Po wysłuchaniu referatu, w obecności 32 osób rozpoczęły się obrady Walnego Zebrania, któremu przewodniczył prof. dr J. Samsonowicz. W

imieniu ustępującego Zarządu złożył sprawozdanie z działalności Oddziału Warszawskiego — jego prezes, prof. dr K. Smulikowski, stwierdził on między innymi, że w działalności Oddziału dały się odczuć oznaki zastojów. Działalność Towarzystwa biegła co prawda wzorem lat poprzednich, lecz nie wykazywała tendencji rozwojowych. Jedno z naczelnych zadań Towarzystwa — popularyzacja wiedzy geologicznej — nie było realizowane. W zebraniach uczestniczyła mała ilość członków. Następnie złożył sprawozdania: sekretarz W. Barczyk i skarbnik K. Łydka. Ze sprawozdań tych wynikało, że Oddział Warszawski liczy obecnie 209 członków rzeczywistych i 2 członków honorowych.

W dyskusji nad sprawozdaniami Zarządu zabrał głos L. Sawicki, który przedstawił ściśle sprecyzowany program zmian w działalności PTG. Na wniosek prof. dr Woyno dyskusji nad tezami L. Sawickiego nie przeprowadzono, lecz uchwalono powieścić je, rozesłać członkom i w czerwcu br. zwołać Nadzwyczajne Walne Zebranie, na którym można je będzie przedyskutować.

Po jednogłośnie udzieleniu absolutorium ustępującemu Zarządowi, wybrano nowy Zarząd Oddziału oraz delegatów na Walne Zebranie PTG.

W ostatnim punkcie porządku dziennego prof. dr J. Samsonowicz zakomunikował zebrany, że Polska Akademia Nauk zwraca się do Polskiego Towarzystwa Geologicznego, aby zorganizowało omówienie osiągnięć geologii w związku z dziesięcioleciem Polski Ludowej.

Na wniosek dr M. Pruszyńskiego uchwalono, by publikacje Zjazdowe wydane były w takiej ilości, aby nabywać je mogli wszyscy członkowie PTG bez względu na to, czy biorą udział w Zjeździe czy też nie.

Zwołane na dzień 23 czerwca Nadzwyczajne Walne Zebranie Oddziału Warszawskiego PTG nie odbyło się wskutek przybycia zbyt małej liczby uczestników.

Wobec tego nadesłane wypowiedzi o tezach dr L. Sawickiego zostaną przedyskutowane na posiedzeniu Zarządu Oddziału, a zapowiedziany referat (L. Sawicki: Warunki geologiczne stanowiska paleolitu górnego — Antoniów Mały pow. Iiża) zostanie wygłoszony jako jeden z pierwszych na jesieni br.

W dniu 10 czerwca odbyło się posiedzenie Zarządu Oddziału Warszawskiego PTG, na którym Zarząd się ukonstytuował w następujący sposób: przewodniczący dr L. Sawicki, wiceprzewodniczący prof. dr K. Smulikowski, skarbnik K. Łydka, członek do spraw popularnonaukowych K. Krajewska, sekretarz K. Bitner, członkowie: prof. W. Kowalski, prof. E. Passendorffer, F. Szumilas.

Siedziba Zarządu mieścić się będzie w Warszawie przy ul. Śniadeckich 8 (Zakład Paleolitu PAN).

Akcja popularyzacji wiedzy geologicznej rozpocznie się na jesieni br. i

w okresie zimowym obejmie ok. 20 odczytów. Według planu opracowanego przez K. Krajewską, w okresie od 15 września do 21 stycznia wygłoszonych będzie 9 odczytów popularnonaukowych.

(Bi.)

POSIEDZENIA NAUKOWE DOLNO-ŚLĄSKIEJ STACJI TERENOWEJ IG WE WROCŁAWIU

W pierwszym półroczu 1954 r. odbyło się w gmachu Stacji Terenowej IG we Wrocławiu pięć posiedzeń naukowych, na których pracownicy Stacji referowali wyniki własnych badań terenowych prowadzonych w Sudetach. Tematyka tych prac była rozległa, obejmowała zagadnienia z dziedziny petrografii i geochemii, paleontologii oraz geologii regionalnej. Wygłoszone zostały następujące referaty:

16. 2 — mgr H. Pendias: Granit strzegomski w okolicy Kostrzy i Borowa,

2. 3 — mgr H. Żakowa — Transgresja piętra Glyphioceras w północno-zachodniej części niecki śródsudeckiej,

16. 3 — mgr J. Gierwielanec — Budowa geologiczna okolicy na północ od Lubomierza,

30. 3 — dr St. Radwański — Sprawozdanie z badań terenowych wykonanych w rejonie Dusznik Zdroju w latach 1952—53,

13. 4 — mgr A. Grocholski — Geologia południowej części arkusza Bolesławowiec,

6. 5 — mgr J. Gierwielanec — Budowa geologiczna okolic Kudowy Zdroju,

13. 5 — dr St. Radwański — Budowa geologiczna wschodniej części Gór Stołowych i obniżenia Dusznik,

20. 5 — mgr J. Milewicz — Budowa geologiczna okolic Zbrzydowy.

Ponadto pracownicy naukowcy Stacji referowali swe prace na posiedzeniach Wrocławskiego Oddziału PTG.

(JJ)

SZKOLENIE IDEOLOGICZNE PRACOWNIKÓW NAUKOWYCH DOLNO-ŚLĄSKIEJ STACJI TERENOWEJ IG WE WROCŁAWIU

Staraniem podstawowej organizacji partyjnej oraz Związku Zawodowego Górników przy Stacji Terenowej IG we Wrocławiu zorganizowano szkolenie ideologiczne dla pracowników naukowych. Szkolenie, o podstawach filozofii marksistowskiej, prowadzone jest systemem seminaryjnym według programu przewidzianego dla ubiegających się o tytuł kandydata nauk. Uczestnicy szkolenia odbywają seminaria dwa razy w miesiącu, na któ-

rych dyskutuje się nad poszczególnymi zagadnieniami. Żywa dyskusja świadczy o dużym zainteresowaniu przedmiotem.

Seminaria prowadzi mgr Zenon Radziwiłowski, starszy asystent Katedry Podstaw Marksizmu Uniwersytetu im. Bolesława Bieruta.

(JJ)

Z ŻYCIA AKADEMII GÓRNICZO- HUTNICZEJ

Studenci Wydziału Geologiczno-poszukiwawczego AGH w Krakowie zapoznają się praktycznie z pracą naukową w kołach naukowych. Struktura kół naukowych wiąże się ściśle z reprezentowanymi na Wydziale kierunkami specjalizacyjnymi, a członkowie rekrutują się spośród studentów IV i V roku studiów. Studenci II i III roku są zaś zorganizowani w kołach przedmiotowych, których zadaniem jest pogłębianie wiadomości z ogólnych dyscyplin geologii i przygotowanie ich do pracy w kołach naukowych.

Na Wydziale Geologiczno-poszukiwawczym istnieją trzy koła przedmiotowe: mineralogii, paleontologii, kartowania geologicznego oraz sześć kół naukowych: geologii fizycznej, surowców skalnych, geologii rud, złóż węgla, złóż ropy i gazu, geofizyków.

Koła przedmiotowe są dość liczne, bo dochodzą do 50 członków, natomiast w kołach naukowych liczba członków jest mniejsza.

W Kole Przedmiotowym Mineralogii pracuje trzy sekcje: geochemiczna, mineralogiczna oraz petrograficzna. Członkowie sekcji geochemicznej zapoznają się z metodami analizy chemicznej, w sekcji mineralogicznej studenci zbierają faunę oznaczaną z zakresu mikroskopii, petrografowie zaś zapoznają się z zasadami mikrografii. Członkowie wszystkich sekcji opracowują referaty, których tematyka ściśle się wiąże z kierunkiem prac poszczególnych sekcji.

Praca członków Koła Przedmiotowego Paleontologii polega głównie na opracowywaniu referatów na podstawie literatury oraz na organizowaniu wycieczek, w czasie których studenci zbierają faunę oznaczaną później w pracowni.

Koło Przedmiotowe Kartowania Geologicznego zapoznaje członków z kameralnymi czynnościami potrzebnymi do sporządzania map geologicznych. W czasie zimy praca polegała przeważnie na zdobywaniu wiadomości z zakresu intersekcji i interpretacji map geologicznych oraz wykonywaniu modeli pomocniczych do ćwiczeń kartograficznych. Wiosną członkowie rozpoczęli praktyczne prace kartograficzne w terenie.

Praca członków Koła Naukowego Geologii Fizycznej jest prowadzona w trzech kierunkach. Część studentów zajmuje się oznaczaniem i porządkowaniem paleontologicznych zbiorów muzealnych, część opar-

wuje faunę poszczególnych okresów geologicznych: karbonu z kamieniołomu „Orlej“ koło Krzeszowic, Rynchonellidów górnej jury (klucz do oznaczania tej fauny jest przygotowany do druku) oraz jeżowców senońskich okolic Krakowa. Członkowie Koła zajmują się również zestawieniem map paleogeograficznych i geologii historycznej.

Studenci zorganizowani w Kole Naukowym „Skalników“ zajmują się opracowaniem utworów senońskich okolic Krakowa. Celem tej pracy jest zapoznanie członków z rozwojem pracy naukowej od chwili ustalenia tematu aż do ukazania się jej w druku. Członkowie Koła ustalili miejsca pobrania prób margli senońskich na podstawie mapy St. Zaręcznego. Próby te zostały uporządkowane, opisane, a następnie rozdzielone pomiędzy członków, z których część zajmuje się wykonaniem wskaźników analiz chemicznych, część — badaniami mikroskopowymi. Praca ta jest poważnie zaawansowana i należy się spodziewać, że publikacja ukaże się w przewidzianym terminie.

Koło Naukowe przy Katedrze Geologii Złóż Rud zajmuje się pracami laboratoryjnymi z zakresu petrografii rud. Realnym osiągnięciem członków Koła jest przetłumaczenie 50 stron opisów metod badawczych z podręcznika A. S. Juszcza pt.: *Międzyzuczuczenia rud pod mikroskopem w oświetleniu światła*. Poza tym członkowie wykonują analizy chemiczne próbek pochodzących z jednego ze złóż kruszcowych Polski.

„Naftowcy“ opracowali — w formie referatów — złoża naftowe Rumunii wraz z mapami. Praca ta zostanie włączona do skryptu geologii złóż naftowych. Do tego skryptu wykonano 25 profili złóż ropnych i gazowych. Kilku członków Koła współpracowało z prof. A. Tokarskim przy sporządzeniu profilu geologicznego okolic Słonogo.

Członkowie Koła Naukowego Złóż Węgla przeprowadzają badania z zakresu paleobotaniki i paleontologii karbonu i permu.

Koło Naukowe Geofizyków pracuje w trzech sekcjach: instrumentalnej, radiologicznej oraz interpretacji geologicznej. Do osiągnięć tego Koła należy zaliczyć: skatalogowanie podstawowych punktów grawimetrycznych na terenie Polski, zbudowanie aparatury do pomiarów promieniotwórczości potasu oraz przygotowanie referatów na konferencję techniczną. Wyniki prac członków Koła zostaną zastosowane do rozwiązywania konkretnych zagadnień przemysłowych.

Praca kół naukowych na AGH w Krakowie spotyka się z dużym zrozumieniem i prawdziwą opieką ze strony kierownictwa Katedr. Próba pracy naukowej w kołach pomoże młodej kadrze geologicznej w chwili, gdy stanie ona już do pracy nad poznaniem i rozszerzeniem bazy surowcowej naszego kraju.

(WW)

ZMIANA TERMINU KONFERENCJI NAUKOWO-TECHNICZNEJ

Stowarzyszenie Naukowo-Techniczne Inżynierów i Techników Górnictwa (oddział w Krakowie) oraz Stowarzyszenie Inżynierów i Techników Przemysłu Naftowego przesunęło termin konferencji naukowo-technicznej poświęconej zagadnieniom racjonalizacji gospodarki i eksploatacji złożowej wód mineralnych w Polsce na okres jesienny 1954 r.

(A)

TECHNIKUM GEOLOGICZNE W WARSZAWIE

Technikum Geologiczne w Warszawie istnieje od trzech lat. Powstało w 1951 r. w lokalu przy ulicy Grójeckiej 93. Przez pierwszy rok swego istnienia dzieliło technikum lokal z innym liceum. Personel pedagogiczny składał się z nauczycieli przedmiotów ogólnokształcących, uczących w obu szkołach oraz nauczycieli przedmiotów zawodowych.

Z rekrutacją młodzieży do nowego i nieznanego na terenie Warszawy typu szkoły były poważne trudności. Z liczby 207 przyjętej młodzieży do sześciu klas pierwszych zaledwie 1/3 miała zainteresowania geologiczne, większość składała się z uczennic i uczniów, którzy nie dostawszy się do wybranych przez siebie szkół zawodowych, zostali skierowani przez D.O.S.Z., ponieważ Technikum Geologiczne było jedyną szkołą, która przyjmowała młodzież jeszcze we wrześniu i październiku 1951 r. Liczbowo przeważały dziewczęta 123, chłopców zgłosiło się tylko 84.

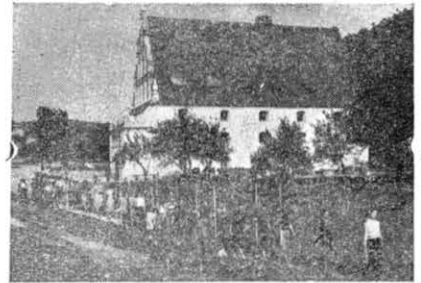
Nie można było się spodziewać od tej młodzieży entuzjazmu do zawodu technika geologa, tym bardziej że często nie zdawała sobie ona sprawy, czego będzie się uczyła i jak ten zawód będzie wyglądał. Nic też dziwnego, że odpływ uczniów był duży, a wędrowki od szkoły do szkoły trwały kilka tygodni po rozpoczęciu roku szkolnego. Zainteresowanie przyjętej młodzieży geologią stało się naczelnym zadaniem pierwszego okresu prac szkolnych. Cały kolektyw nauczycielski w pełnym zrozumieniu ważności i przydatności tego typu szkoły dla państwa ambitnie walczył o wytworzenie odpowiedniej atmosfery do poważnej pracy w szkole, starał się o pomoce naukowe, o ciekawe odczyty z zakresu geologii. Pogadanki mgr Guzika, dr Stanisława Siedleckiego wprowadziły młodzież w świat geologiczny i ukazywały szerokie horyzonty otwierające się przed geologami w Polsce Ludowej.

Tak więc stopniowo szkoła nabrała wyrazu geologicznego przy jednoczesnym dużym odsiewie, wynoszącym około 30% młodzieży.

Oprócz pracy idącej w kierunku uzawodowienia szkoły i zainteresowania młodzieży nauką geologii przed zespołem nauczycielskim piętrzyły się trudności natury wychowawczej, wypływające z jednej strony z edukacji w szkole, z drugiej z ciasno-

ty lokalowej przy istnieniu różnych szkół na jednym terenie.

Duża poprawa nastąpiła po roku, gdy Technikum Geologiczne zostało gospodarzem lokalu przy ul. Grójeckiej 93. Dziewczęta zaczęły rywalizować z chłopcami o dobre wyniki w nauce, wytworzyła się atmosfera koleżeńską zarówno w pracach szkolnych, jak i terenowych, pogłębiło się zainteresowanie geologią i przedmiotami zawodowymi, dowodem czego są lepsze przeciętne oceny z przedmiotów zawodowych niż ogólnokształcących. Praktycznym uzupełnieniem wiadomości teoretycznych są prace terenowe, z których zorganizowaniem przez pierwsze dwa lata szkoła miała duże trudności natury finansowej. W bieżącym roku szkolnym trudności te zostały pokonane, w wyniku czego młodzież wszystkich trzech klas przeszła w czerwcu przez prace w terenie. Na wyjazd czekali z niecierpliwością, bo uczniowie przemęczeni nauką przedmiotów teoretycznych pragnęli poprobować swoich sił w praktyce w zetknięciu się z pracą, która będzie ich udziałem po skończeniu Technikum.

Wymarsz do pracy

Klasy trzecie wyjechały do Kazimierza nad Wisłą, gdzie pod kierownictwem mgr inż. Chwałka i mgr Klimy przeszły praktyczne przeszkolenie z zakresu miernictwa i topografii. Dobre przygotowanie grup przed wyjazdem zarówno pod względem organizacyjnym, jak i teoretycznym — dało pozytywne wyniki. Młodzież pracowała z zapałem, wykazała dobrą postawę w pracy bez względu na pogodę oraz sumiennosc i dokładność w wykonaniu planów powierzchniowych odcinków. Klasy drugie zetknęły się z ciekawymi pod względem geologicznym Górami Świętokrzyskimi.

Praca w terenie

Wycieczki odbyte do kieniołomów oraz zajęcia terenowe wzbogaciły umysły młodzieży i pogłębiły wiadomości teoretyczne.

Klasy pierwsze zapoznały się z czwartorzędem na trasie Ciechocinek — Gdynia — Orłowo — Elbląg — Ostróda i uzupełniły w dużym stopniu wiadomości z zakresu geografii fizycznej. Młodzież obserwowała głębokie wiercenie w Ciechocinku, rysowała profil morfologiczny Kępy Redłowskiej, zapoznała się z krajobrazem Pojezierza.

Wyjazdy w teren dostarczyły młodzieży dużo wrażeń, pogłębiły wiadomości teoretyczne, wykazały trudności w zetknięciu się z praktyką bez dobrze ugruntowanych wiadomości naukowych. Nauczyciele zdobyli bogaty materiał obserwacyjny zarówno pod względem dydaktycznym jak i wychowawczym. (Ł. P.)

JUBILEUSZ 50-LECIA PRACY ZAWODOWEJ

Obywatel Julian Wiśniewski fotochemigraf zatrudniony w Zakładzie Poligraficznym Wydawnictw Geologicznych w Warszawie obchodzi w sierpniu br. pięćdziesięciolecie pracy zawodowej.

Pracownicy i dyrekcja Wydawnictw Geologicznych składają Ob. J. Wiśniewskiemu życzenia dalszych owocnych lat pracy.

Nasz Jubilat urodził się w Warszawie 12 XII 1887 r. Po ukończeniu szkoły powszechnej wstąpił na praktykę w 1904 r. do zakładu fotochemicznego firmy „Orgelbranda S-wie“, którą ukończył w 1908 r. jako fotochemigraf. W 1909 r. przeszedł do firmy „B. Wierzbicki i S-ka“ gdzie pracował do 1913 r. Następnie wyjechał do Moskwy i tam pracował w firmie Sytina. W 1919 r. powrócił do Warszawy i pracował kolejno w firmach: „B. Wierzbicki i S-ka“, Państwowe Zakłady Graficzne, Drukarnia Polska, Wojskowy Instytut Geograficzny.

Po wkroczeniu okupantów hitlerowskich przystąpił do konspiracji

tak na terenie Warszawy, jak i na terenie Wojskowego Instytutu Geograficznego, za co został odznaczony orderem Polonia Restituta V kl. i medalem Zwycięstwa i Wolności.

Od 1919 r. był członkiem Związku Chemigrafów, piastując w nim kilkakrotnie mandat członka zarządu. (G)

ODZNACZENIA Z OKAZJI 10 LECIA PRL

Za zasługi położone dla polskiej geologii Rada Państwa nadała krzyż komandorski orderu odrodzenia Polski oraz medal dziesięciolecia Prezesowi Centralnego Urzędu Geologii prof. dr inż. Andrzejowi Bolewskiemu, jak również oficerski krzyż orderu odrodzenia Polski i medal dziesięciolecia Wiceprezesowi Centralnego Urzędu Geologii mgr inż. Alojzemu Duńkowskemu.

Z okazji dziesięciolecia Polski Ludowej Rada Państwa nadała 19 pracownikom państwowej służby geologicznej wysokie odznaczenia, w tym 4 pracownikom Wydawnictw Geologicznych.

W imieniu Przewodniczącego Rady Państwa Prezes CUG Ob. prof. Andrzej Bolewski udekorował następujących pracowników: *krzyżem oficerskim orderu odrodzenia Polski*: Ob. Jana Paschka, *krzyżem kawalerskim orderu odrodzenia Polski*: Ob. Józefa Janiszewskiego i Eugeniusza Wutzena, *złotym krzyżem zasługi*: Ob. Bolesława Bursztyna, Władysława Bobrowskiego, Edwarda Ciuka, Joachima Hempla, Kazimierza Kowalskiego, Stanisława Krajewskiego, Jana Skorupe, Zbigniewa Żółtowskiego, Leona Koperskiego, *srebrnym krzyżem zasługi*: Ob. Wandę Bielecką, Mariana Druzbickiego, Janusza Gierwielanica, Walentynę Mioduszewską, Ryszarda Pacowskiego, *brązowym krzyżem zasługi*: Ob. Jana Czykiera i Mariana Hegera. (G)

CHILE

PRZEMYSŁ SIARKOWY

Złóża siarki w Chile należą do najbogatszych w świecie. Występują one na szczytach Andów na wysokości od 4000 — 7000 m n.p.m. i ciągną się długim, prawie tysiąc kilometrowym pasem.

Wysokie koszty eksploatacji i nieekonomiczny sposób rafinacji spowodowały, że Chile nie odgrywa poważniejszej roli na międzynarodowym rynku siarki.

Zdolność produkcyjna około 120 tys. t rocznie nie jest nigdy osiągnięta. Produkcja w 1953 r. wynosiła zaledwie 34 tys. t.

Siarka znajduje się przeważnie w kraterach wygasłych wulkanów. Urobek zawiera 45—75% siarki, nierzadkie są soczewki zawierające prawie czystą siarkę (85—95%). Skala płonna składa się z pumeksu, krzemionki, ilów, czasami z gipsu. Siarka chilijska nie ma takich zanieczyszczeń, jak: selen, tellur i bituminy. Na ogół

nie ma arsenu, lecz często zawiera fluor. Szacowane zasoby wynoszą 35—40 milionów ton.

Metody eksploatacji są bardzo prymitywne. Rafinacja polega na topieniu w autoklawach przy pomocy przegrzanej pary. Uzysk siarki przy tym systemie wynosi 50—60%. Jedno z towarzystw eksploatacyjnych posługuje się tak zwanym procesem Nagevoort polegającym na użyciu dwusiarczku węgla. Uzysk siarki wynosi około 90%.

Eksport siarki z Chile w 1952 r. wyniósł 28 800 t, zaś w 1953 r. tylko 20 000 t. (xt)

USA

PRODUKCJA SUROWCÓW MINERALNYCH

Produkcja surowców mineralnych w 1953 r. osiągnęła najwyższy poziom w dziejach USA. Wartość tej produkcji — wyższej o 7% w porównaniu z 1952 r. — wyniósł 14 miliardów dolarów. Największy wzrost zaznaczył się w wydobyciu ropy naftowej i gazu ziemnego. Produkcja fosforytów i soli potasowych była szczytowa. Produkcja węgla spadła o 4%. Poważny spadek zaznaczył się w produkcji kobaltu, cynku, ołowiu i antymonu. Produkcja miedzi utrzymała się na dotychczasowym poziomie. Wciąż deficytowa dla celów zbrojeniowych była produkcja wolframu, tytanu, cyrkonu i hafnu. (xt)

DANIA-GRENLANDIA

KRYOLIT NA WYCZERPANIU

W okolicach Ivigtut w Grenlandii znajdują się złoża kryolitu.

Produkcja wzbogaconego droga flotacji kryolitu w 1951 r. wynosiła 68 tys. ton, z czego eksportowano do USA 32 tys. ton.

Złóże znajduje się na określonej przestrzeni i należy się spodziewać wyczerpania kopalni w ciągu najbliższych 15 lat. (xt)

AUSTRALIA

Towarzystwo Titanium Alloy Mfg. Co, które eksploatuje piaski monacytowe i cyrkonowe na wschodnim wybrzeżu Australii, otrzymało od rządu koncesję dla przeprowadzenia badań geologiczno-poszukiwawczych w północnej części kraju. Program badań obejmuje poszukiwania za miedzią, niklem, ołowiem i cynkiem. (xt)